

Sikkerhetsdatablad

Ustedelsesdato: 03-02-2014

Versjon: 01.00 /NOR

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: **Lighter**

Produktkode: 30472, 67699, 67894

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Anbefalt bruk: **Lighter**

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør: HP Schou A/S
Nordager 31
6000 Kolding
Danmark
Tlf.: +4588918113
E-postadresse: DK@hpschou.com

1.4. Nødtelefonnummer

+47 22 59 13 00 (Giftinformasjonen)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

DPD-klassifisering (Direktiv 1999/45/EF): F+;R12

CLP-klassifisering (Forordning (EF) nr. 1272/2008): Flam. Gas 1;H220 Press. Gas comp. gas; H280

Se fullstendige R-setninger og H-setninger under punkt 16.

Viktigste skadevirkninger: Ekstremt brannfarlig gass. Inneholder gass under trykk, kan eksplodere ved oppvarming.

Kan virke lett irriterende på hud og øyne.

2.2. Merkingselementer

Signalord: **Fare**

H-setninger: Ekstremt brannfarlig gass.(H220)
Inneholder gass under trykk, kan eksplodere ved oppvarming.(H280)

P-setninger: Oppbevares utilgjengelig for barn.(P102)
Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. — Røyking forbudt.(P210)
Brann ved gasslekkasje: Ikke slukk med mindre lekkasjen kan stanses på en sikker måte.(P377)
Oppbevares på et godt ventilert sted.(P403)

2.3. Andre farer

Ingen vurdering foretatt for PBT og vPvB.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2. Stoffblandinger

Registreringsnummer	CAS/EC-nummer	Stoff	DSD-klassifisering (Direktiv 67/548/EØF)/CLP-klassifisering (Forordning (EF) nr. 1272/2008)	w/w%	Note
.	106-97-8-B	Butan (inneholder < 0,1 %	Fx;R12	50-80	.
.	203-448-7	1,3-butadien (203-450-8))	Flam. Gas 1;H220 Press. Gas;H280	.	.
.	75-28-5-B	Isobutan (som inneholder < 0.1%	Fx;R12	25-50	.
.	200-857-2	butadien (203-450-8))	Flam. Gas 1;H220 Press. Gas liq. gas;H280	.	.
.	74-98-6-B	Propan	Fx;R12	10-25	.
.	200-827-9	.	Flam. Gas 1;H220 Press. Gas;H280	.	.

Se fullstendige R-setninger og H-setninger under punkt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding:	Oppsøk frisk luft. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
Svelging:	Ikke relevant, da produktet er en gass.
Hud:	Fjern forurensede klær. Vask huden med vann. Oppsøk lege ved vedvarende ubehag.
Øyne:	Skyll straks med vann (helst øyenskyller) i minst 5 minutter. Åpne øyet godt. Fjern eventuelle kontaktlinser. Oppsøk lege ved frostskafer.
Forbrenning:	Skyll med vann inntil smertene opphører. Fjern klær som ikke sitter fast i huden, kontakt lege eller sykehus. Fortsett om mulig skyllingen til legen overtar behandlingen.
Utfyllende opplysninger:	Når lege oppsøkes, må sikkerhetsdatabladet eller etiketten vises.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Kan virke lett irriterende på hud og øyne.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatisk behandling. Ingen spesiell, øyeblikkelig behandling er nødvendig.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler	Slokk med pulver, skum, kullsyre eller vanntåke. Bruk vann eller vanntåke til nedkjøling av ikke antent lager.
Uegnete slukningsmidler	Bruk ikke vannstråle siden det kan spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Kan utvikle helseskadelige røygasser med karbonmonoksid ved brann. Oppvarming vil gi en betydelig trykkøkning, med risiko for sprengning. Holdes godt unna ild. Avkjøl om mulig med rennende vann. Unngå innånding av damp og røygass, oppsøk frisk luft.

5.3. Råd til brannmannskaper

Hvis det kan gjøres uten fare, fjernes beholdere fra det branntruede området. Unngå innånding av damp og røygass, oppsøk frisk luft. Bruk et uavhengig friskluftsapparat med overtrykk sammen med kjemisk verne drakt bare der personlig kontakt (nærkontakt) er sannsynlig.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For ikke-innsatspersonell:	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Røyking og bruk av åpen ild forbudt. Bruk vernebriller ved risiko for sprut i øynene.
For innsatspersonell:	I tillegg til ovenstående: Normalt vernetøy anbefales, tilsvarende NS-EN 469.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå unødvendige utslipp til omgivelsene.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Sørg for god ventilasjon.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se punkt 8 for type verneutstyr. Se punkt 13 for kassering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Arbeidet skal foregå under effektiv prosessventilasjon (for eksempel med punktavsug). Røyking og bruk av åpen ild forbudt. Rennende vann og øyenskyller bør være tilgjengelige. Vask hendene før pauser og før toalettbesøk, og når arbeidet er slutt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforeneligheter

Oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l. Beskyttes mot sollys, og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke oppbevares sammen med følgende: Oksidasjonsmidler. Oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilert sted.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ingen.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

8.1. Kontrollparametere

Administrative normer:

Innholdsstoff:	Administrativ norm	Anmerkninger
Butan	250 ppm 600 mg/m ³	-
Propan	500 ppm 900 mg/m ³	-

Rettsgrunnlag: Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier), FOR 2011-12-06 nr 1358. Sist endret ved FOR-2013-01-07-12.

Målemetoder: Samsvar med administrative normer kan kontrolleres med yrkeshygieniske målinger på arbeidsplassen.

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede tiltak for eksponeringskontroll: Bruk verneutstyr som angitt nedenfor.

Personlig verneutstyr, beskyttelse av øyne/ansikt: Ikke påkrevd.
Bruk vernebriller ved risiko for sprut i øynene. Øyenvern skal samsvare med EN 166.

Personlig verneutstyr, beskyttelse av hud: Ikke påkrevd.

Personlig verneutstyr, åndedrettsvern: Ikke påkrevd.
Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes åndedrettsvern. Bruk åndedrettsvern med frisklufttilførsel, da produktet inneholder væsker med lavt kokepunkt, som adsorberes dårlig i kullfilter.

Miljøeksponeringstiltak: Det skal sikres at lokale utslippsbestemmelser overholdes.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Aggregattilstand: Lighter med Gass

Farge: Fargeløs

Lukt: Karakteristisk
Svak

Luktterskel: Ingen data

pH (bruksferdig oppløsning): Ingen data

pH (konsentrat): Ingen data

Smeltepunkt/frysepunkt: Ingen data

Startkokepunkt og kokepunktintervall: Ingen data

Flammepunkt: Ingen data

Fordampningshastighet: Ingen data

Antennelighet (fast stoff, gass): Ingen data

Øvre/nedre antennelighetsgrenseverdier: Ingen data

Øvre/nedre eksplosjonsgrenseverdier: Ingen data

Damptrykk: Ingen data

Damptetthet: Ingen data

Relativ tetthet: Ingen data

Løselighet:	Ingen data
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann:	Ingen data
Selvantennelsestemperatur:	Ingen data
Nedbrytningstemperatur:	Ingen data
Viskositet:	Ingen data
Eksplorative egenskaper:	Ingen data
Oksidasjonsegenskaper:	Ingen data

9.2. Andre opplysninger

VOC (flyktige organiske forbindelser): 100 %

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reagerer med følgende: Oksidasjonsmidler.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt når det brukes i henhold til leverandørens anvisninger.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen kjente.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå oppvarming og kontakt med antenneskilder.

10.5. Uforenlige materialer

Oksidasjonsmidler.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Kan utvikle helseskadelige røykgasser med karbonmonoksid ved brann.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksisitet - oral:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Akutt toksisitet - dermal:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Akutt toksisitet - innånding:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Hudetsing/-irritasjon:	Kan virke lett irriterende. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon:	Forbigående irriterende. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Kimcellemutagenitet:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Kreftfremkallende egenskaper:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Skadelig for reproduksjonsevnen:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Enkel STOT-eksponering:	Innånding av damp kan gi irritasjon i de øvre luftveiene. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Gjentatte STOT-eksponeringer:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Skadelig for luftveiene:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Andre toksikologiske virkninger:	Ingen kjente.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

	Testdata foreligger ikke.
12.3. Bioakkumuleringsevne	Testdata foreligger ikke.
12.4. Mobilitet i jord	Testdata foreligger ikke.
12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Ingen vurdering foretatt.
12.6. Andre skadevirkninger	Ingen kjente.

AVSNITT 13: Disponering

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Unngå unødvendige utslipp til omgivelsene.

EAL-kode: Avhenger av bransje og bruk, for eksempel 16 05 04 Gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

ADR/RID

14.1. FN-nummer 1057

14.2. FN-forsendelsesnavn LIGHTERE

14.3. Transportfareklasse(r) 2.1

14.4. Emballasjegrupper -

Farenummer

Tunnelrestriksjonskode: D

14.5. Miljøfarer Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).

ADN

14.1. FN-nummer 1057

14.2. FN-forsendelsesnavn LIGHTERS containing flammable gas

14.3. Transportfareklasse(r) 2.1

14.4. Emballasjegrupper

14.5. Miljøfarer Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).

Miljøfare i tankskip:

IMDG

14.1. FN-nummer 1057

14.2. FN-forsendelsesnavn LIGHTERS containing flammable gas

14.3. Transportfareklasse(r) 2.1

14.4. Emballasjegrupper -

14.5. Miljøfarer Produktet er ikke en Marine Pollutant (MP)

IMDG Code segregation group: -

ICAO/IATA

14.1. FN-nummer 1057

14.2. FN-forsendelsesnavn LIGHTERS containing flammable gas

14.3. Transportfareklasse(r) 2.1

14.4. Emballasjegrupper

14.5. Miljøfarer Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke relevant.

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Spesielle bestemmelser: Direktiv 2012/18/EU (Seveso), P2 BRENNBARE GASSER: kolonne 2: 10 t, kolonne 3: 50 t.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er ikke utført.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Forklaring av forkortelsene:	PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative STOT: Specific Target Organ Toxicity
Metode for klassifisering:	Beregning på grunnlag av farene ved de kjente bestanddelene.
R-setninger:	R12 Ekstremt brannfarlig. R12A Ekstremt brannfarlig
H-setninger:	H220 Ekstremt brannfarlig gass. H280 Inneholder gass under trykk, kan eksplodere ved oppvarming.
Utdannelse:	Grundig kjennskap til dette sikkerhetsdatabladet skal være påkrevd.
Utfyllende opplysninger:	Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet for og gjelder utelukkende dette produktet. Det er basert på vår nåværende kunnskap, samt de opplysninger leverandøren har kunnet levere om produktet ved utarbeidelsen. Sikkerhetsdatabladet overholder gjeldende lovgivning for utarbeidelse av sikkerhetsdatablad i henhold til 1907/2006/EF (REACH) med senere endringer.

PBB/ Bureau Veritas HSE Denmark A/S Birkemosevej 7, DK-6000 Kolding T: +45 75508811, F: +45 75508810, E-mail: infohse@dk.bureauveritas.com, Web: www.hse.bureauveritas.dk (Made in Toxido®) N